

Fortsatt upptag av kväve i höstvetete

Säsongens femte mätning i nollrutor i höstvetete i området visade att kväveupptaget satt fart igen nu när det varma vädret återkommit. Vetet var den här veckan i DC 37, flaggbladet just synligt, och några fält var nu till och med i DC 41.

I år mäter vi kväveupptaget i 17 nollrutor, fördelade hos 11 lantbrukare i Västra Götaland. Vi mäter kväveupptaget dels i ogödslade rutor och dels i det övriga, gödslade fältet. På så sätt kan vi följa markens kväveleverans och beräkna hur mycket av gödslat kväve som tagits upp av grödan. Mätningarna gör vi i samarbete med Yara, som lånat ut en handburen N-sensor till oss på Greppa Näringen. Yara gör mätningar i kvävestegeförsök i höstvetete och skickar också ut nyhetsbrev. Försöken är delfinansierade av Jordbruksverket.

Nollruta utanför Ardala, Skara (Ardala 1) 26 maj (Foto: Charlotta Norén).

Några dagar före veckans mätningar så kom det regn i området vilket var efterlängtat efter den långa perioden med torrt väder. Det är osäkert om det påverkat upptaget fram till mätningarna. På platserna med nollrutor kom det mellan 16 och 55 mm. Kväveupptaget i nollrutorna vid mätningarna 25-26 maj var i medel 22 kg kväve/ha och varierade mellan 13-38 kg (tabell 1 och figur 1). I det gödslade fältet var upptaget i medel 71 kg kväve och varierade mellan 25-109 kg. Nu har mineraliseringen av kväve i marken alltså satt fart igen

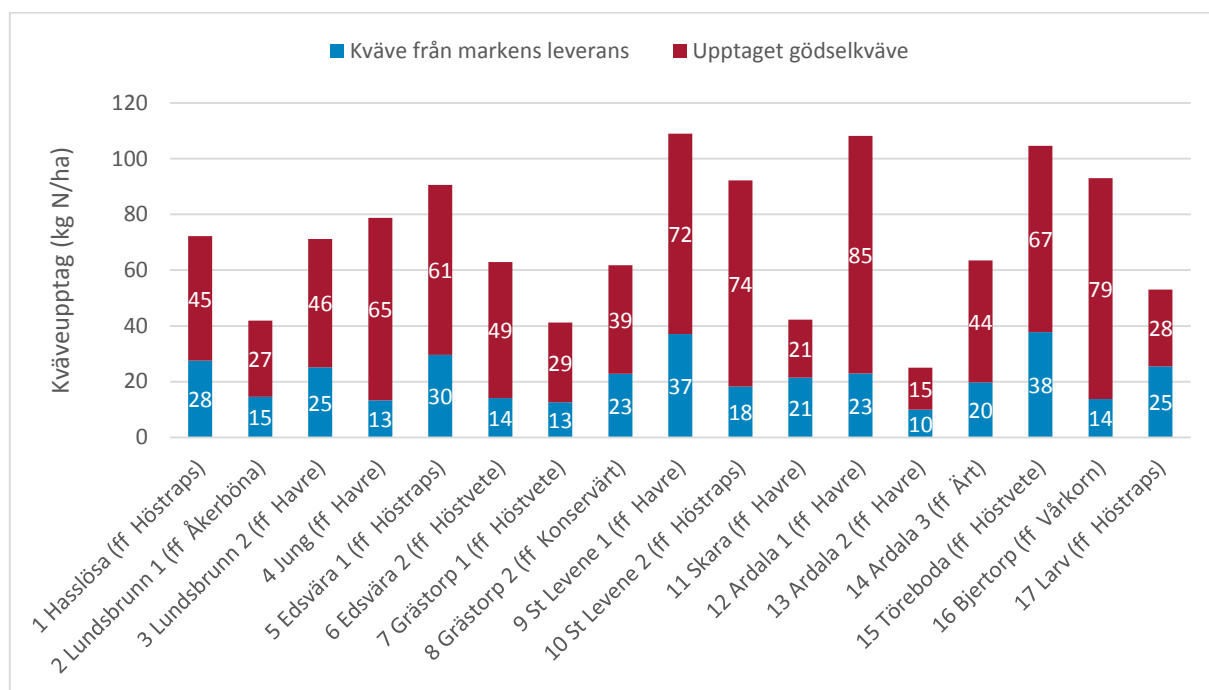
och höstvetet har på flera platser tagit upp betydande mängder kväve jämfört med tidigare mätningar medan upptaget på några platser fortfarande var relativt litet.

Det är stor variation mellan fälten där vi mäter. Vi mäter bara på en plats per fält och man kan anta att på de flesta platser är det stor variation även inom det enskilda fältet både i leverans av kväve från marken och hur mycket gödselkväve grödan hittills har tagit upp. Har du tillgång till sensor som kan mäta variationen i kväveupptag inom fältet inför gödsling är det ett bra sätt att fördela kvävet. Gå också gärna in på CropSAT (www.cropsat.se) där det redan finns flera bilder för i år och se hur just ditt fält ser ut nu och hur det har utvecklats från den första bilden fram tills nu.

Tabell 1. Höstvetets upptag av kväve 25-26 maj 2016 i Västra Götaland

Plats	Sort	Förfrukt	DC-stadium	Upptag i nollruta (kg N/ha)	Upptag i fält (kg N/ha)
1 Hasslösa	Ellvis	Höstraps	37	28	72
2 Lundsbrunn 1	Julius	Åkerböna	37	15	42
3 Lundsbrunn 2	Julius	Havre	37	25	71
4 Jung	Julius	Havre	37	13	79
5 Edsvära 1	Julius	Höstraps	41	30	91
6 Edsvära 2	Praktik	Höstvete	41	14	63
7 Grästorp 1	Julius	Höstvete	37	13	41
8 Grästorp 2	Julius	Konservert	37	23	62
9 St Levene 1	Norin	Havre	37	37	109
10 St Levene 2	Ellvis	Höstraps	37	18	92
11 Skara	Julius	Havre	37	21	42
12 Ardala 1	Ellvis	Havre	41	23	108
13 Ardala 2	Ellvis	Havre	41	10	25
14 Ardala 3	Ellvis	Ärt	41	20	64
15 Töreboda*	Julius	Höstvete	37	38	105
16 Bjertorp	Linus	Vårkorn	37	14	93
17 Larv	Brons	Höstraps	37	25	53

* Mätningen gjordes 23 maj.

Figur 1. Kväveupptag 25-26 maj fördelade på markens kväveleverans och upptaget gödselkväve.

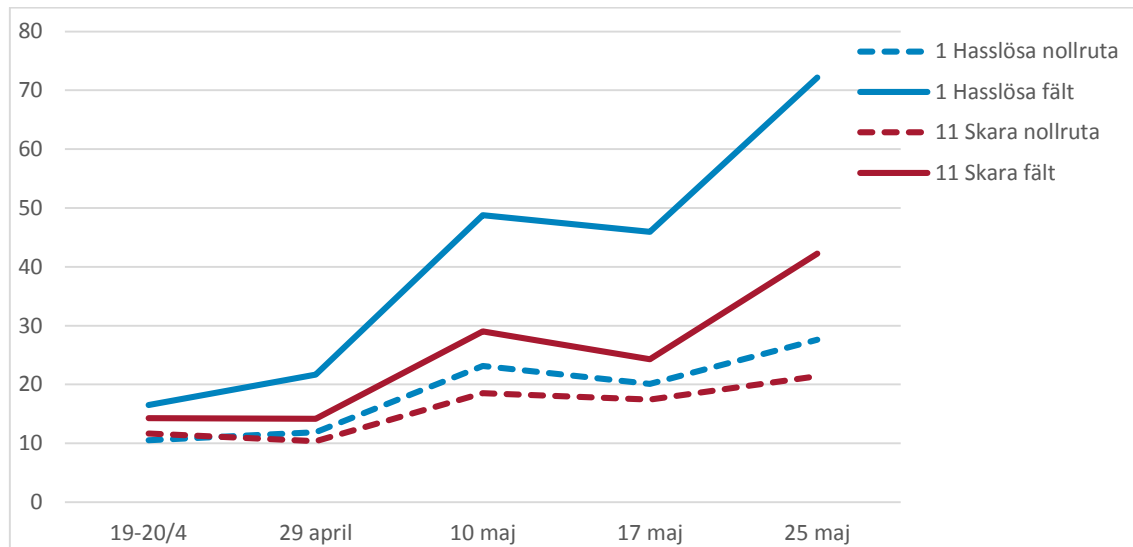
Utnyttjat gödselkväve

Skillnaden mellan upptaget i nollrutor och övriga fältet som gödslats var i medeltal 50 kg per hektar. De flesta fält har gödslats två gånger och den totala gödselgivan varierar mellan 103 och 210 kg per ha. Mätvärdet gäller det kväve som grödan har tagit upp och som finns i ovanjordiska delar av plantan. Allt tillfört kväve är dock inte direkt tillgängligt för grödan. Ofta omvandlas t.ex. tillfört ammoniumkväve i gödselmedel såsom ammoniumnitrat till nitrat innan växten tar upp det, en process som gynnas av markfukt och ökande jordtemperatur. Det kväve som plantan tagit upp fördelas under mognadsprocessen mellan kärna, halm, strå, rötter och eventuella förluster. Det börjar bli dags att ta ställning till en eventuell kompletteringsgödsling, men erfarenheten från de senaste åren tyder på att det kan vara lämpligt att avvakta till något senare utvecklingsstadium. Komplettering kan vara aktuell om skördepotentialen bedöms som god och grödan har tagit upp en stor del av det tillgängliga kvävet (markens mineralisering + tillfört gödselkväve).

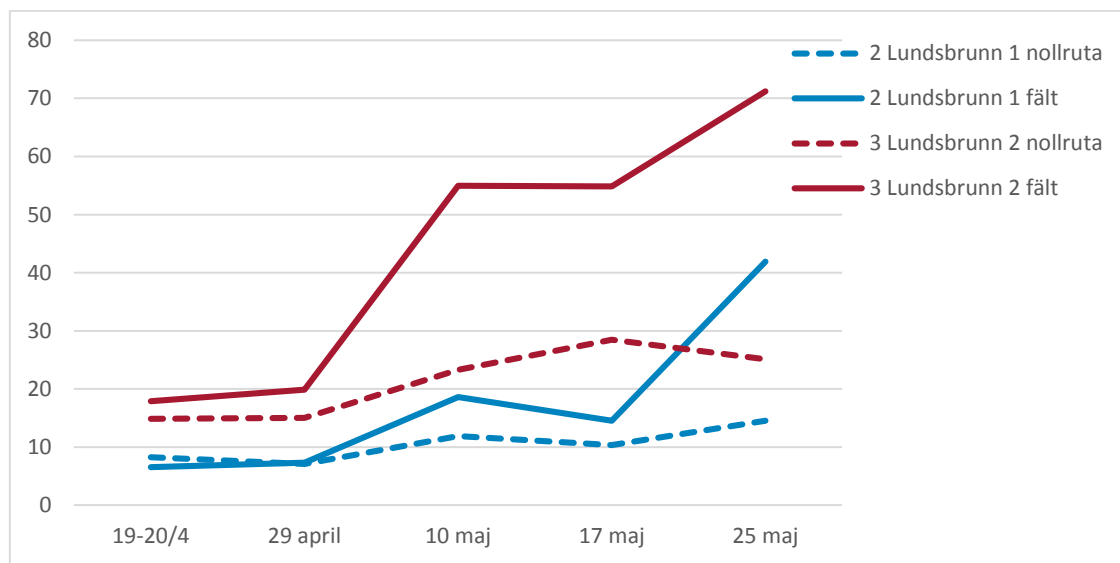
Tabell 3. Kvävegödsling och antal skott per m² i fälten där årets nollrutor är placerade

	1 Hasslösa	2 Lundsbrunn 1	3 Lundsbrunn 2	4 Jung	5 Edsvära 1	6 Edsvära 2	7 Grästorp 1	8 Grästorp 2	9 St Levene 1	10 St Levene 2	11 Skara	12 Ardala 1	13 Ardala 2	14 Ardala 3	15 Töreboda	16 Bjertorp	17 Larv
kg N/ha	104	151	151	210	152	152	140	140	152	161	133	144	144	144	178	169	103
Antal skott/m ²	1080	820	1083	890	913	590	590	1043	1350	1127	860	1170	560	750	867	797	1050

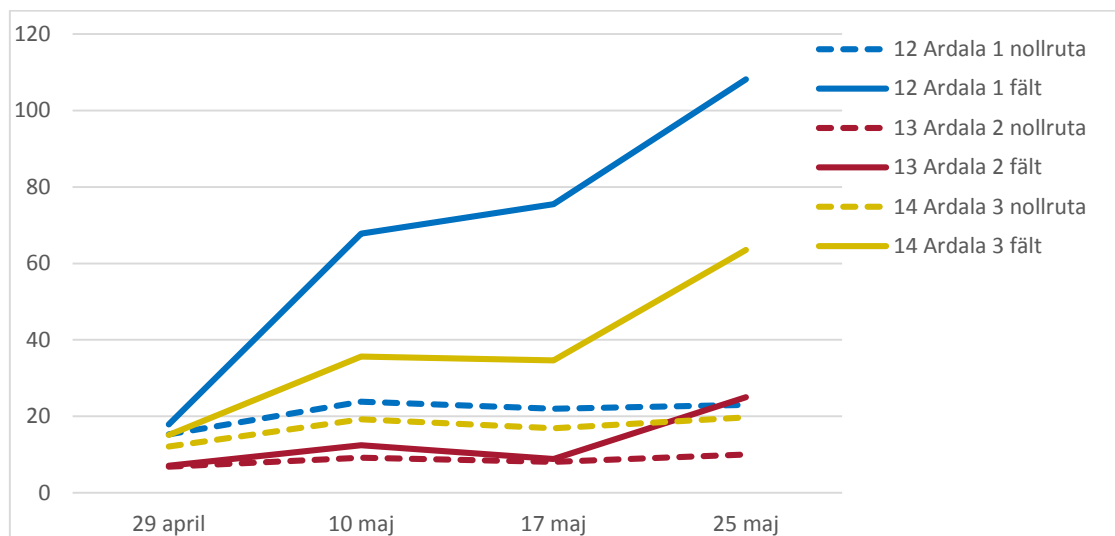
Platsvis kväveupptag

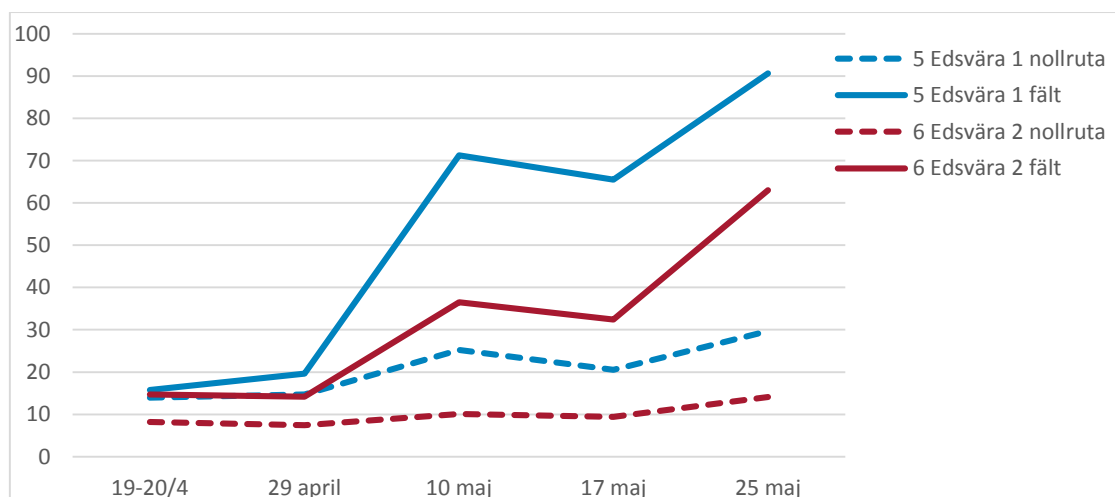
Figur 2. Kväveupptag i nollruta och fält Skara och Hasslösa.

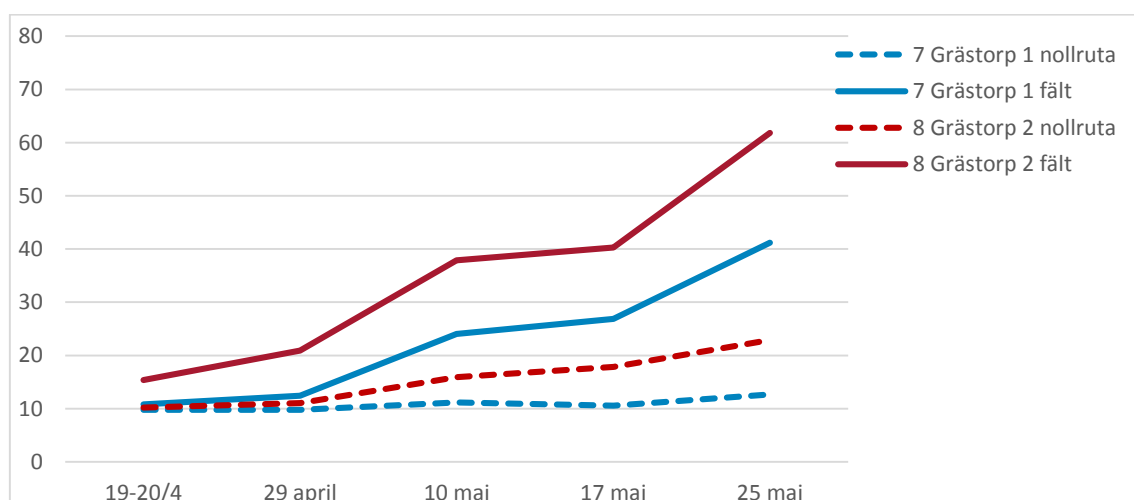
Figur 3. Kväveupptag i nollruta och fält Skara och Hasslösa.

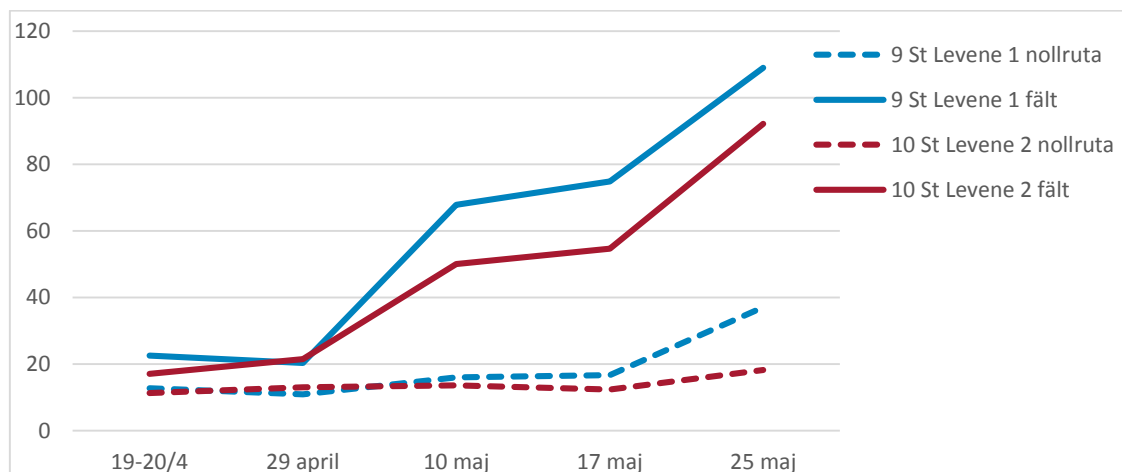
Figur 4. Kväveupptag i nollruta och fält Ardala.

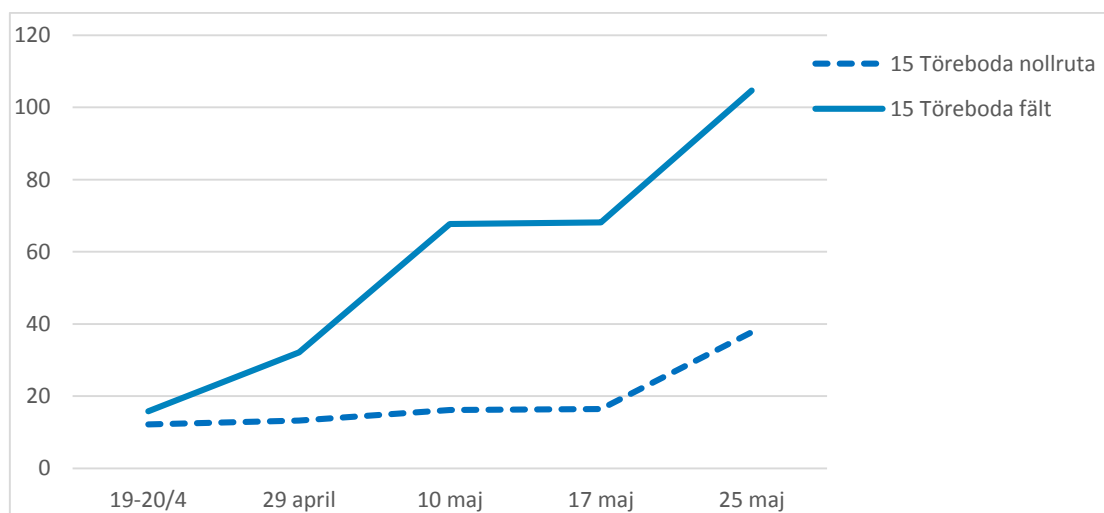
Figur 4. Kväveupptag i nollruta och fält Edsvära.

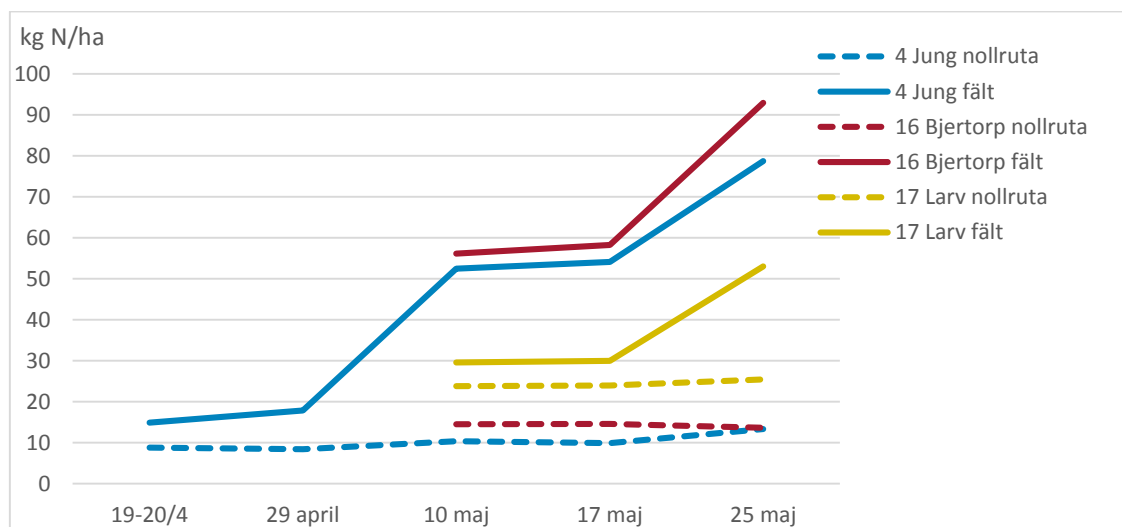
Figur 6. Kväveupptag i nollruta och fält Grästorps.

Figur 7. Kväveupptag i nollruta och fält St Levene.

Figur 8. Kväveupptag i nollruta och fält Töreboda.

Figur 9. Kväveupptag i nollruta och fält Jung, Larv och Bjertorp.

Vår ambition är att mäta en gång per vecka fram till strax efter vetets axgång. När det finns intressanta saker att rapportera, kommenterar vi kväveupptaget vid Växtskyddscentralens möten för rådgivare på onsdagar. Vi planerar att göra nästa mätning vecka 22.

Maria Stenberg

Regionkontoret Skara